

**МОНГОЛЫН ОЛБОРЛОХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН
ИЛ ТОД БАЙДЛЫН САНААЧИЛГА**

2009

**МОНГОЛ УЛСЫН ДӨРӨВ ДҮГЭЭР
АУДИТЫН НЭГТГЭЛ ТАЙЛАН**

ХУРААНГУЙ

**Монголын Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачлагын
Үндэсний зөвлөл, Ажлын хэсэг, Ажлын алба**

**Улаанбаатар хот
2012 он**

Монгол Улсын Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын санаачилгын дөрөв дэх буюу 2009 оны тайланг Үндэсний Зөвлөлөөр 2011 оны 11 дүгээр сард хэлэлцэн баталж, шийдвэр гаргасны дагуу Ажлын албанаас тайланг хураангуйлан өргөн олон түмэнд толилуулж байна. Бидний зүгээс тайланг товч бөгөөд тодорхой байдлаар хураангуйлсан болно.

Гүйцэтгэсэн байгууллага:

Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Вант Улсын Харт Нойрс Лтд Компани ба Монгол улсын Улаанбаатар Аудит Корпораци ХХК-ийн хамтарсан консерциум Монгол Улсын ОУИТБС-ын дөрөв дэх удаагийн буюу 2009 оны нэгтгэлийн тайланг хийж гүйцэтгэсэн.

Засгийн газар болон компаниудын оролцоо:

2009 онд олборлох үйлдвэрлэл эрхлэгч 129 компани ОУИТБС-ын тайлангаа гаргасан бол Монгол Улсын Засгийн газраас олборлох үйлдвэрлэл эрхэлдэг 363 аж ахуйн нэгжээр ОУИТБС-ын тайланг гаргажээ. Үүнээс 50 сая болон түүнээс дээш төгрөг улс болон орон нутгийн төсөвт төлсөн 101 компани энэ нэгтгэл тайланд сонгогдон хамрагдсан байна.

Тайлангийн нэгтгэл ажилд төр, засгийн 23 яам, агентлаг, 26 төсвийн байгууллага, 20 аймаг, нийслэлийн 6 дүүрэг, 120 сумын ЗДТГ-ууд оролцсон байна.

Нийт татвар, төлбөр, хураамжийн урсгал:

Тайланд нэгтгэгдсэн татвар, төлбөр, хураамж, хандивын нийт хэмжээ 737.6 тэрбум төгрөг болсон нь олборлох үйлдвэрлэл эрхлэгч эдгээр 101 компани ийм хэмжээний хөрөнгийг улс болон орон нутгийн төсөвт төлсөн нь нотлогдохын хамт 2009 оны улсын нэгдсэн төсвийн орлогын 30 гаруй хувийг эзлэж байна.

Нийт татвар, төлбөр, хураамж- (мянган төгрөгөөр)

Бүх компаниуд			
Компаниас улсын болон орон нутгийн төсөвт төлсөн татвар, төлбөр	Нэгтгэл		Тохируулгын дараах шийдэгдээгүй зөрүү
	ЗГ-ын байгууллагын дүн	Компанийн дүн	
Төлсөн татварууд	300,648,022	300,648,022	-
Төлбөр	138,267,999	138,269,979	(1,980)
Хураамж, үйлчилгээний хөлс	11,244,645	11,246,766	(2,121)
Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ногдол ашиг	104,095,313	104,095,313	-
Хүлээн авагч Засгийн газарт төлсөн бусад төлбөрүүд	169,528,159	169,528,159	-
Төрийн байгууллагад үзүүлсэн дэмжлэг	6,802,587	6,824,346	(21,759)
Байгаль хамгаалах арга хэмжээнд зарцуулсан зардал	6,938,178	6,970,478	(32,301)
Нийт дүн	737,524,903	737,583,063	(58,161)

Төлсөн татварууд:

2009 онд эдгээр 101 компани нийт 300,7 тэрбум төгрөгийг татвар хэлбэрээр улсын төсөвт оруулжээ. Төлсөн татваруудыг төрлөөр нь задлан үзэхэд зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татварын хэмжээ хамгийн их буюу 185,7 тэрбум орчим төгрөгийг эзэлж байна.

Татвар төрөл бүрээр нь задлан үзүүлбэл - (мянган төгрөгөөр)

	Татварын төрөл	Дүн
1	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	97,304,508
2	Гаалийн албан татвар	12,255,464
3	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	185,650,852
4	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,812,561
5	Онцгой албан татвар (шатах тослох материал импортолсон бол)	2,295,506
6	Автобензин, дизелийн түлшний албан татвар	127,847
7	Автотээвэр, өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	201,284
8	Мөнгөн дүнгээрх бусад татварууд (1)	-
9	Мөнгөн дүнгээрх бусад татварууд (2)	-
	Нийт	300,648,022

Төлбөрүүд:

Зөвхөн ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрт 105,4 тэрбум, тусгай зөвшөөрлийн төлбөрт 9 тэрбум, газрын төлбөрт 12 тэрбум төгрөгийг эдгээр компаниуд төлжээ. Дэлгэрэнгүйг доорх хүснэгтээс харна уу

	Төлбөрийн төрөл	Тохируулагдсан байдал		Тохируулгын дараах шийдэгдээгүй зөрүүнүүд, цэвэр мян.төг
		Засгийн газрын байгууллагууд мян.төг	Компаниуд мян.төг	
1	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	105,319,548	105,319,548	-
2	Ашигт малтмалын ашиглалтын болон хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	9,082,332	9,082,332	-
3	Ашигт малтмалын ашиглалтын болон хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр /доллар/	2,399,427	2,399,427	-
4	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр	1,762,518	1,762,518	-
5	Газрын төлбөр	12,057,815	12,057,815	-
6	Ус, рашаан ашигласны төлбөр	2,383,477	2,383,477	-
7	Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ бэлтгэж ашигласны төлбөр	4,389	4,389	-
8	Гадаадын мэргэжилтэн, ажилчны ажлын байрны төлбөр	4,208,271	4,210,251	(1,980)
9	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	1,050,223	1,050,223	-
10	Бусад	-	-	-
	Нийт	138,267,999	138,269,979	(1,980)

Хураамжууд, үйлчилгээний шимтгэлүүд:

Хураамж, үйлчилгээний шимтгэлүүдийг дараах хүснэгтээр харуулж байна.

	Бүлэг	Тохируулагдсан байдал		Тохируулгын дараах шийдэгдээгүй зөрүүнүүд, цэвэр мян.төг
		Засгийн газрын Байгууллагууд мян.төг	Компаниуд мян.төг	
1	Зохих хууль тогтоомжийн дагуу төв, орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагад төлсөн улсын гэмдэгтийн болон бусад хураамж	161,666	163,787	(2,120)
2	Зохих хууль тогтоомжийн дагуу төв, орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагад төлсөн үйлчилгээний хөлс	779,678	779,678	-
3	Гаалийн үйлчилгээний хураамж	10,303,301	10,303,301	-
	Нийт	11,244,645	11,246,765	(2,120)

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ногдол ашиг:

Компаниуд 105 тэрбум орчим төгрөгийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ногдол ашигт хуваарилжээ.

	Ногдол ашгийн төрөл	Дүн мян.төг
1	Төрийн өмчийн ногдол ашиг	104,095,313
2	Орон нутгийн өмчийн ногдол ашиг	-
	Нийт	104,095,313

Хүлээн авагч Засгийн газарт төлсөн бусад төлбөрүүд:

	Үзүүлэлт	Компаниуд мян.төг
1	Засгийн газартай бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу бүтээгдэхүүний оронд төлсөн төлбөр	25,014,733
2	Бусад	144,513,426
	Нийт	169,528,159

Төрийн байгууллагуудад үзүүлсэн хандив, дэмжлэг:

Олборлох үйлдвэрлэл эрхэлдэг компаниуд нийтдээ 6,9 тэрбум төгрөгийг яам, агентлаг, төв, орон нутгийн Төрийн байгууллагад хандивласан байна.

	Үзүүлэлт	Тохируулагдсан байдал		Тохируулгын дараах шийдэгдээгүй зөрүүнүүд, цэвэр мян.төг
		Засгийн газрын Байгууллагууд мян.төг	Компаниуд мян.төг	
1	ААН-с яам, агентлагт үзүүлсэн мөнгөн хандив, дэмжлэг	267,564	279,264	(11,700)
2	ААН-с аймагт үзүүлсэн мөнгөн хандив, дэмжлэг	1,651,762	1,651,762	-
3	ААН-с суманд үзүүлсэн мөнгөн хандив, дэмжлэг	1,537,964	1,543,334	(5,370)
4	ААН-ээс орон нутгийн байгууллагад үзүүлсэн мөнгөн дэмжлэг	193,487	194,363	(875)
5	ААН-ээс орон нутгийн харилцаа, тогтвортой хөгжилд зарцуулсан хөрөнгө	3,151,810	3,155,623	(3,813)
	Нийт	6,802,587	6,824,346	(21,759)

Байгаль хамгаалах үйл ажиллагаанд зарцуулсан зардал:

Компаниуд байгаль хамгаалах үйл ажиллагаанд нийтдээ 7 тэрбум орчим төгрөгийг зарцуулжээ.

	Үзүүлэлт	Тохируулагдсан байдал		Тохируулгын дараах шийдэгдээгүй зөрүүнүүд, цэвэр мян.төг
		Засгийн газрын Байгууллагууд мян.төг	Компаниуд мян.төг	
1	Байгаль хамгаалах зардлын 50 хувийг тусгай дансанд төвлөрүүлсэн байдал	306,410	338,161	(31,751)
2	Байгаль хамгаалах арга хэмжээнд зарцуулсан зардал	6,631,767	6,632,317	(550)
	Нийт	6,938,178	6,970,478	(32,301)

Шийдвэрлэгдээгүй зөрүү, шалтгаан:

Аудиторын байгууллагаар нотлогдсон, шийдвэрлэгдээгүй зөрүү нь 58.1 сая орчим төгрөг болжээ. Шийдвэрлэгдээгүй зөрүү татварын төрөл дээр гараагүй боловч харин байгаль хамгаалах зардал болон төр засгийн байгууллагад үзүүлсэн хандив дэмжлэг зөрүүтэй байгаа нь нотлогджээ. Зөрүү гарсан шалтгааныг дараах байдлаар тайлбарласан байна.

Төлбөрүүдийн хувьд шийдэгдээгүй зөрүү нь гадаадын мэргэжилтэн, ажилчны ажлын байрны төлбөрөөс үүссэн. Компаниуд нь мэдээллээ дэлгэрэнгүй задаргаагаар бус бөөн дүнгээр ирүүлсэн нь тохируулга хийж зөрүүгийн шалтгааныг тодорхойлох боломжгүй болсон.

Хураамжийн хувьд шийдэгдээгүй зөрүү нь зохих хууль тогтоомжийн дагуу төв, орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагад төлсөн үйлчилгээний хөлс (төлбөр)-өөс үүссэн. Компаниуд Төр, засгийн байгууллагад төлсөн хураамж үйлчилгээний хөлсийг нэг бүрчилэн тусгаж ирүүлдэг, харин Төр, засгийн байгууллагууд хүлээн авсан дүнгээ ОУИТБС-ын тайланд тусгадаггүй байдал нь зөрүү үүссэн шалтгаан болжээ.

Төр, засгийн байгууллагуудад үзүүлсэн мөнгөн дэмжлэг хандив дээр зөрүү гарсан ба үүссэн шалтгаан нь компаниудаас Төр, засгийн байгууллагад үзүүлсэн хандив, дэмжлэгийн дүнг хүлээн авсан яам, агентлаг болон төсвийн байгууллагууд нотлохгүй, мөн ОУИТБС-ын тайланд тусгадаггүйгээс болсон байна.

Байгаль хамгаалах үйл ажиллагаанд зарцуулсан зардал дээр хамгийн их зөрүү гарсан ба Зөрүү үүссэн шалтгаан нь компаниудаас “Х” лицензтэй холбоотой байгаль орчныг нөхөн сэргээх зардлын 50 хувийг хайгуул хийж буй сумдын ЗДТГ-ын тусгай дансанд байршуулдаг боловч, уг дүн нь ОУИТБС-ын тайлангийн нэгтгэлд хамрагдахгүй байгаагаас болжээ.

Улсын болон орон нутгийн төсөвт төлсөн татвар, төлбөрийн хэмжээгээр тэргүүлсэн компаниуд

Тайланд нэгтгэгдсэн татвар, төлбөр, хураамж, хандивын нийт хэмжээ 737.6 тэрбум төгрөг болсон ба түүний 50 гаруй хувийг Эрдэнэт УБҮ дангаар бүрдүүлсэн байна.

Эрдэнэт УБҮ нь нийтдээ 358,9 тэрбум төгрөгийг улсын болон орон нутгийн төсөвт оруулснаас 203,7 тэрбум төгрөгийг татвар хэлбэрээр, 95,1 тэрбумыг төрийн болон орон нутгийн өмчийн ногдол ашиг, 59,1 тэрбум төгрөгийг ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр болон бусад төлбөрт төлжээ.

Доорх хүснэгтээс улсын төсөвт хамгийн их орлого оруулсан 10 компанийн мэдээллийг сонирхоно уу

/мянган төгрөгөөр/

Компаниуд	Улсын болон орон нутгийн төсөвт төлсөн татвар, төлбөр							
	Төлсөн татварууд	Төлбөр	Хураамж, үйлчилгээний хөлс	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ногдол ашиг	Хүлээн авагч Засгийн газарт төлсөн бусад төлбөрүүд	Төрийн байгууллагад үзүүлсэн дэмжлэг	Байгаль хамгаалах арга хэмжээнд зарцуулсан зардал	Нийт дүн
Эрдэнэт УБУ	203,645,236	59,046,118	3,507	95,059,481		918,870	132,800	358,806,012
Айвенхоу майнз (Оюу толгой) ХХК	481,897	684,798	115,550		144,200,000	345,146	1,000	145,828,392
Бороо гоулд ХХК	25,553,923	12,056,833	1,554			1,263,789	107,558	38,983,657
Таван толгой ХХК	14,709,395	11,037,708		9,035,833		44,845	27,158	34,854,939
Монголын Алт Корпораци ХХК	12,603,056	5,478,761	2,724,517			73,119	165,254	21,044,707
Петро чайна дачин тамсаг ХХК	1,519,831	524,714	8,288		18,447,118	89,725		20,589,676
Саусгоби сэндс ХХК	5,599,433	5,962,057	2,674,140			29,836	286,408	14,551,874
Энержи ресурс ХХК	1,519,494	4,959,272	3,676,348			2,759,766	407,900	13,322,780
Цайрт минералз ХХК	4,612,665	7,749,559	3,481			114,531	67,481	12,547,717
Болд төмөр ерөө гол ХХК	7,860,864	3,834,414	201,252			322,218	45,368	12,264,116

2009 оны тайланд хамрагдсан олборлох үйлдвэрлэл эрхэлдэг 101 компанийн жагсаалт

д/д	Компанийн нэрс	Төрөл	д/д	Компанийн нэрс	Төрөл
1	Адамас майнинг ХХК	чулуун нүүрс, хүрэн нүүрс	52	Монполимет ХХК	алт
2	Адил оч ХХК	жонш	53.	МОЭНКО ХХК	нүүрс
3	Адуунчулуун ХХК	нүүрс	54.	Ноён гарн ХХК	алт
4	Айвенхоу майнз /Оюу толгой/ ХХК	алт, зэс/олборлож эхлээгүй/	55.	Нордвинд ХХК	жонш
5	Алмаз групп ХХК	алт	56.	Одод ХХК	алт
6	Алтай гоулд ХХК	алт	57.	Олон овоот гоулд ХХК	Алт, мөнгө
7	Алтайн хүдэр ХХК	төмрийн баяжмал	58.	Очир ундраа ХХК	Хайгуул
8	Аниан ресорсиз ХХК	хайгуул нүүрс	59.	Өрмөн уул ХХК	Алт
9	Анхай интернейшнл ХХК	т.х баяжмал	60.	Петро чайна дачин тамсаг ХХК	Газрын тос
10	Арева монгол ХХК	уран	61.	Поло ресорсиз ХХК	Нүүрс
11	АУМ ХХК	алт, мөнгө	62.	Рео ХХК	алт
12	АФК тавт ХХК	алт, зэс	63.	Саусгоби сэндс ХХК	нүүрс
13	Багануур ХК	хүрэн нүүрс	64.	Сентерра гоулд ХХК	алт
14	Баялаг жонш ХХК	жонш	65.	Сонор трейд ХХК	алт
15	Баян айраг эксплорейшн ХХК	хайгуул	66.	Сүйхэнт ХХК	алт

<i>д/д</i>	<i>Компанийн нэрс</i>	<i>Төрөл</i>	<i>д/д</i>	<i>Компанийн нэрс</i>	<i>Төрөл</i>
16	Баян эрч ХХК	молибден	67.	Сүчиго ХХК	хайгуул
17	Баярсгоулд ХХК	алт	68.	Т энд Ч ХХК	Алт
18	Болд Төмөр Ерөө Гол ХХК	төмрийн хүдэр	69.	Таван толгой ХК	Нүүрс
19	Бороо гуулд ХХК	алт, мөнгө	70.	Таван шүтээн трейд ХХК	Алт
20	Брейвхарт ресорсиз ХХК	хайгуул	71.	Тефис майнинг ХХК	алт /хайгуул/
21	Буд инвест ХХК	алт	72.	Тунсинь ХХК	Төмрийн хүдэр
22	Булгангангат ХХК	алт	73.	Уулс заамар ХХК	Алт
23	Бумбат ХХК	алт	74.	Уулс ноён ХХК	Алт, мөнгө
24	Бүүргэнт ХХК	алт, мөнгө	75.	Уян ган ХХК	Алт
25	Бэрх уул ХХК	алт, жонш, нүүрс	76.	Үүрт гуулд ХХК	Алт
26	Бэрэн групп ХХК	төмрийн баяжмал	77.	Флинк монголиа ХХК	Алт
27	Вестерн проспектор ХХК	уран	78.	Хан шижир ХХК	Алт, мөнгө
28	Гацуурт ХХК	алт, мөнгө	79.	Хангад эксплорэйшн ХХК	Төмөр /хайгуул
29	Гоби коул энд энерги ХХК	нүүрс	80.	ХОТУ ХХК	Алт
30	Гуравт ХХК	алт	81.	Хурай ХХК	Алт
31	Гурван төхөм ХХК	алт	82.	Цайрт минералз ХХК	Цайр
32	Дацан трейд ХХК	алт, мөнгө	83.	Цогт онон ХХК	Алт, мөнгө
33	Доншен газрын тос ХХК	газрын тос	84.	Цэвдэг ХХК	Алт
34	Дун-Эрдэнэ ХХК	алт	85.	Чайлдсан ХХК	Алт
35	Жамп ХХК	алт, мөнгө	86.	Чинхуа МАК нарийн сухайт ХХК	Нүүрс
36	Жи энд юу гуулд ХХК	алт, мөнгө	87.	Шанлун ХХК	хар тугалга, цайрын баяжмал
37	Заамарын их алт ХХК	алт	88.	Шарын гол ХК	Нүүрс
38	Зүбгол ХХК	алт, мөнгө	89.	Шивээ овоо ХК	Нүүрс
39	Зүрийн булан ХХК	алт	90.	Шижир алт ХХК	Алт
40	Их монгол майнинг	хайгуул	91.	Шижир талст ХХК	
41	Их тохойрол ХХК	алт	92.	Шинь шинь ХХК	Полиметаль
42	Кайнар вольфрам ХХК	гянт болд	93.	Эм Жи Эйч ХХК	Алт
43	Кожеговь ХХК	алт	94.	Эмээлт майнз ХХК	Хайгуул /мардай/
44	Коммод ХХК	жонш	95.	Энерги ресурс ХХК	Нүүрс /кокжсон/
45	Мегапласт Монголиа ХХК	нефтийн гаралтай бүтээгдэхүүнээр хуванцар сав үйлдвэрлэдэг	96.	Эрвэн хүдэр ХХК	Төмөр
46	Монгол газар ХХК	алт	97.	Эрдэнэ монгол ХХК	Нүүрс /чулуун, хүрэн нүүрс/
47	Монгол цамхаг ХХК	алт	98.	Эрдэнэт үйлдвэр ХХК	Зэс молибден
48	Монголболгар гео ХХК	алт	99.	Эрдэс холдинг ХХК	Алт
49	Монголросцветмет ХХК	Жонш, алт	100.	Эрэл ХХК	Алт
50	Монголчех металл ХХК	жонш	101.	Эс Би Эф ХХК	Алт
51	Монголын алт корпораци ХХК	Нүүрс			

Тайланд хамрагдсан Төр, засгийн байгууллага, нийслэл, аймаг, сумын ЗДТГ-уудын жагсаалт

а. ЗГ-ын яамд болон хэрэгжүүлэгч агентлаг	б. Нийслэл	в. Аймаг (үргэлжлэл)	г. Сум (үргэлжлэл)
1. Сангийн яам	1.Нийслэл	11.Завхан	57.Баянхайрхан
2.ҮТЕГ	2.Багануур		58.Дөрвөлжин
3.УТЕГ	3.Баянзүрх		59.Завханмандал
4.БОАЖЯ	4.Сонгинохайрхан		60.Эрдэнэхайрхан
5.АМГ	5.Сүхбаатар	12.Орхон	61.Орхон
6.ГТГ	6.Хануул	13.Өвөрхангай	62.Бат-Өлзий
7.ХХҮГ	7.Баянгол		63.Нарийнтээл
8.Төрийн өмчийн хороо	8.Налайх		64.Уянга
в. Аймаг	г. Сум		65.Хайрхандулаан
1. Архангай	1.Төвшрүүлэх	14.Өмнөговь	66.Баяндалай
	2.Цэнхэр		67.Баянжаргалан
2.Баян-Өлгий	3.Баяннуур		68.Баян-Овоо
	4.Булган		69.Гурвантэс
	5.Ногооннуур		70.Мандал-Овоо
	6.Улаанхус		71.Манлай
	7.Цэнгэл		72.Ноён
3.Баянхонгор	8.Баян-Өндөр		73.Номгон
	9.Баянцагаан		74.Сэрвэй
	10.Баянговь		75.Ханбогд
	11.Бөмбөгөр		76.Ханхонгор
	12.Галуут		77.Хүрмэн
	13.Шинэжинст		78.Цогт-Овоо
4.Булган	14.Эрдэнэцогт		79.Цогтцэций
	15.Бүрэгхангай	80.Асгат	
	16.Гурванбулаг	81.Сүхбаатар	
	17.Дашинчилэн	82.Түмэнцогт	
	18.Сайхан	83.Түвшинширээ	
5.Говь-Алтай	19.Сэлэнгэ	84.Уулбаян	
	20.Бигэр	85.Халзан	
	21.Бугат	86.Баянгол	
	22.Дэлгэр	87.Ерөө	
	23.Халиун	88.Жавхлант	
	24.Цогт	89.Зүүнхараа	
	25.Цээл	90.Мандал	
	26.Чандмань	91.Орхонтуул	
6.Говьсүмбэр	27.Шарга	92.Хүдэр	
	28.Эрдэнэ	93.Цагааннуур	
7.Дархан уул	29.Шивээговь	94.Шаамар	
	30.Хонгор	95.Баян	
8.Дорноговь	31.Шарын гол	96.Баяндэлгэр	
	32.Айраг	97.Баянжаргалан	
	33.Алтанширээт	98.Баянчандмань	
	34.Даланжаргалан	99.Борнуур	
	35.Дэлгэрэх	100.Заамар	
	36.Иххэт	101.Сэргэлэн	
	37.Мандах	102.Баруунтуруун	
	38.Өргөн	103.Наранбулаг	
9.Дорнод	39.Сайхандулаан	104.Өмнөговь	
	40.Улаанбадрах	105.Тариалан	
	41.Хатанбулаг	106.Ховд	
	42.Эрдэнэ	107.Алтай	
	43.Баяндун	108.Зэрэг	
9.Дорнод	44.Баянтүмэн	109.Мөст	
	45.Баян-Уул	110.Үенч	
	46.Гурванзагал	111.Чандмань	

а. ЗГ-ын яамд болон хэрэгжүүлэгч агентлаг	б. Нийслэл	в. Аймаг (үргэлжлэл)	г. Сум (үргэлжлэл)
	47. Дашбалбар	20. Хэнтий	112. Баян-Адрага
	48. Сэргэлэн		113. Баянхутаг
	49. Чойбалсан		114. Бор-Өндөр
	50. Баянжаргалан		115. Галшар
	51. Дэлгэрхангай		116. Дадал
	52. Гурвансайхан		117. Дархан
	53. Говь-Угтаал		118. Мөрөн
	54. Өлзийт		119. Норовлин
10. Дундговь	55. Өндөршил		120. Хэрлэн
	56. Цагаандэлгэр		

Энэ тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, тайлагналын стандартын хэрэглээний байдал, уулын ажлын төлөвлөгөөний биелэлт гэх мэтээр шинэчлэг ажлуудыг эхлүүлсэн ба эдгээр шинэ ажлуудыг дараа дараагийн тайланд улам дэлгэрэнгүй хамруулах юм.